מי יביא את השמש?

סיפור אסקימואי
צייר א. ראצ'ב

הו! יפה בטונדרה כשהשמש זורחת! שמח מאוד! הציפורים מסתובבות סביב הקנים שלהן. העשב

צומח גבוה. גרגירים מתמלאים במיץ מתוק...
מספרים סיפור ישן, שפעם קרה או לא קרה, ואולי באמת כך היה.
השמש הלכה בשמיים, האירה, חיממה ופתאום נעלמה. השמיים נעשו שחורים ללא שמש. בלי שמש הדשאים נבלו, הצטמקו הגרגירים. חיות וציפורים לא יכלו לחיות יותר, כי לא היה להם במה להאכיל את ילדיהם, והילדים התחילו לחלות, לבכות.
הוחלט לקיים כנס גדול. מכל סוג של חיות, מכל סוג של ציפורים הגיעו שליחים להתייעצות. התחילו לחשוב, איך אפשר למצוא עזרה? איך להציל את הקטנים?
אמר העורב "שמעתי מזקנים, עורבים ישישים, שאחרי נהרות, אחרי גבעות רחוקות, בין סלעים גדולים, חיים תחת האדמה יצורים שפלים – טונגקים. זה המעשה שלהם. אור השמש מפריע להם בתעלוליהם. הם חטפו את השמש והורידו תחת האדמה. צריך ללכת אל הטונגקים ולשחרר את השמש.
"הי-הי!" קראו בקול רם החיות והציפורים "נשחרר את השמש! נחזיר אותה לשמיים!"
"נשלח לטונגקים את הגדול שבנינו, החזק ביותר – את הדוב באפור!" הציע העורב.

הדוב קם והתיישר לכל גובהו, הראה את חזהו הרחב.
"דוב! דוב!" הסכימו כל החיות והציפורים.
לא רחוק משם ישב אוח זקן. הוא היה כבד שמיעה ושאל שלגונית קטנה "על מה הם מדברים?"
"רוצים לשלוח את הדוב, להביא חזרה את השמש" הסבירה השלגונית "הוא הגדול ביותר בנינו, החזק ביותר. ילחם בטונגקים."
האוח חשב רגע ואמר "כן-אוהו-כן. הדוב הוא גדול וכוח רב לו. אבל כולם יודעים שדוב גרגרן גדול. יפגוש בדרך דברים מתוקים, ישכח מהשמש. לא, לא יביא לנו את השמש בחזרה."
החיות והציפורים שמעו את דבריו של האוח והתחילו לדאוג.
"נכון" אמרו "הוא יתפתה בדרך וישכח את השמש."
"אז אולי נשלח את הזאב" אמר העורב "אין אף אחד חזק ממנו, פרט לדוב. כולם מפחדים ממנו."
קם הזאב, הוריד כובע מראשו, הבריק בעיניו.
"את זאב! את זאב!" הסכימו החיות והציפורים.
שוב שאל האוח את השלגונית "על מה הם מדברים?"
"רוצים לשלוח את זאב להביא את השמש" הסבירה השלגונית "הוא השני בכוחו אחרי הדוב. כולם מפחדים ממנו."
האוח חשב ואמר "כן-אוהו-כן, אבל הזאב הוא חמדן גדול. יראה אייל בדרך, ירדוף אחריו וישכח. לא, הוא לא יביא לנו את השמש."

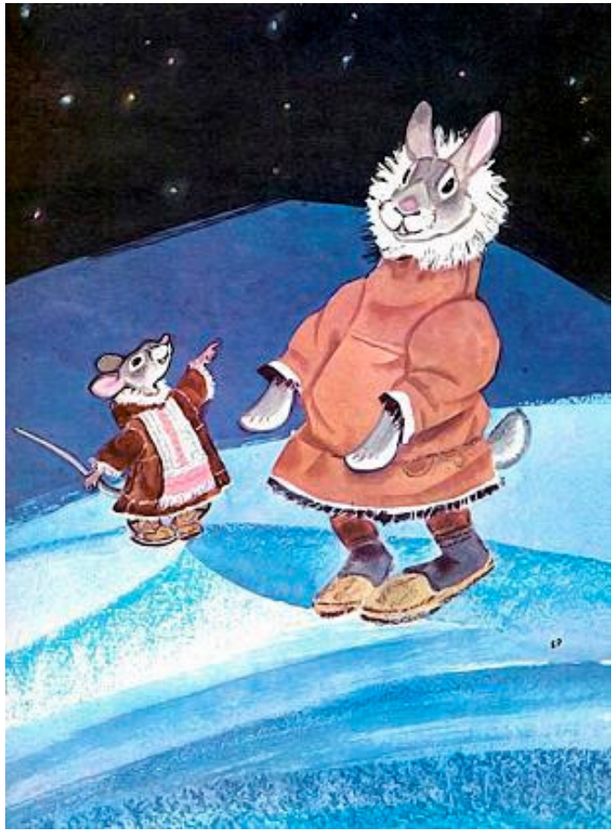

ואז עכבר קטן הצביע על הארנב.
"נשלח אותו! בכל טונדרה אין רץ טוב ממנו. תוך דקות יגיע לסלעים, ידלג, יקפוץ, יחטוף את השמש מטונגקים ויביא הנה!"
"ארנב! ארנב! ארנב!" קראו ביחד החיות והציפורים.
האוח לא הבין

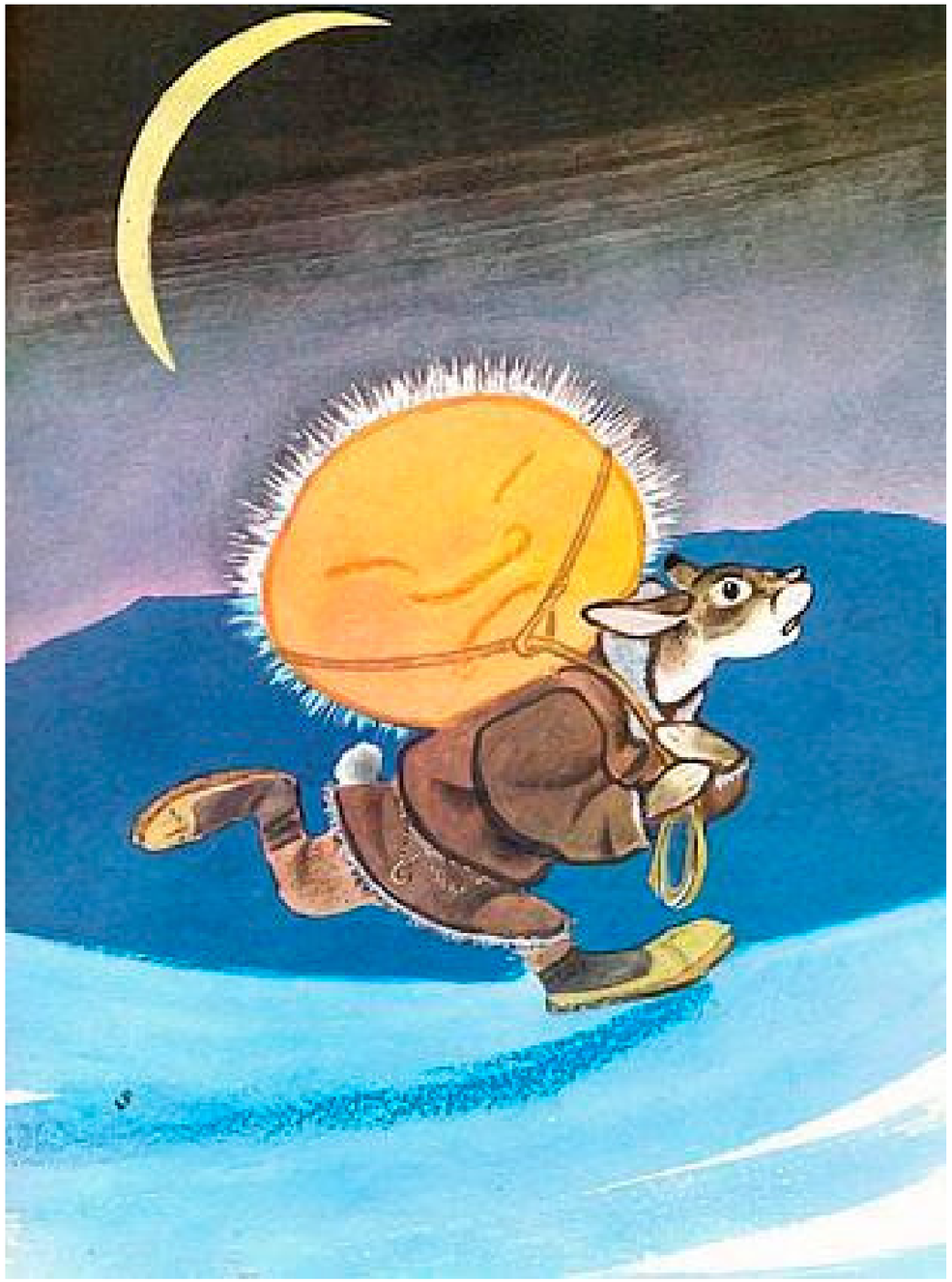

מילה. "על מה מדברים?" שאל את השלגונית.
"רוצים לשלוח את הארנב להביא את השמש"
אמרה לו השלגונית בקול רם.
האוח נע בראשו, חייך "כן" אמר "ארנב טוב בכל.
גם מהיר רגליים וגם לא חמדן. הוא ימצא את
השמש!"
שמחו החיות והציפורים, בחרו בארנב.
התייעץ הארנב איזו דרך הקצרה ביותר, אזר
חגורה ורץ. רץ, שום דבר לא עוצר אותו. מגיע
לנהר בדרך, קופץ מעליו. פוגש גבעות, מטפס
עליהן, למעלה בריצה, למטה בגלגולים. בסוף הגיע
לסלעים גבוהים, ובין האבנים משהו מאיר. הוא
התקרב וראה שביל המוביל פנימה לתוך האדמה.
הציץ פנימה ובתחתית ראה את השמש. היא
מכוסה באבנים ורק קרן אחת עוד יוצאת החוצה.
ולידה טונגקים שוכבים על עורות רכים, מבשלים
להם תה על הקרן הזו.
הארנב קפיץ-קפוץ ירד אל תחת האדמה, אחז
בקרן והוציא את השמש מבין האבנים.
טונגקים נבהלו והארנב כבר יצא מתחת האדמה

ורץ חזרה עם השמש על גבו. רק רוח בין האוזניים שורקת וטונדרה תחת רגליים שרה.
טונגקים התחילו לרדוף אחריו. ממהר הארנב בכל כוחו, אך קשה לו לשאת האת המשא. טונגקים עוד מעט ויגיעו אליו.
"לא" הוא צועק "לא אחזיר לכם את השמש."
הוא הכה בכפו על הגלגל הלוהט והגלגל נשבר לשני חלקים. את החלק הקטן זרק הארנב כלפי מעלה וזה עלה, מעלה, מעלה. הגיע לשמיים והפך לירח.
קצת יותר קל היה לרוץ, אך עדיין קשה לסחוב את החלק השני. הטונגקים עדיין רודפים ועוד מעט יתפסו את הארנב. כבר שומעים את צעדיהם.
ואז זרק הארנב את החלק הגדול, בכפו דחף אותו חזק, והגלגל הלוהט עלה מהר לשמיים.
ושוב האירה השמש את הטונדרה! אור השמש סנוור את טונגקים, הם לא יכלו לסבול את האור החזק. חזרו טונגקים לתוך האדמה החשוכה שלהם, ושם נעלמו לתמיד. לא הראו את עצמם יותר על פני האדמה.

ועל הארנב האמיץ הלחינו שירים וסיפרו סיפורים. יתכן וכך היה, ואולי גם לאו. אך טוב כשהשמש זורחת לכולם. החיות והציפורים שמחות. העשב צומח. הגרגירים מתמלאים במיץ...